

Ograniczenie szkód powodowanych przez bobry

2016-11-14

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach wydał zarządzenie z 2 listopada 2016 r. w sprawie wprowadzenia odstępstw od wybranych zakazów obowiązujących w stosunku do bobra europejskiego. Związane jest to ze znacząco rosnącą liczbą szkód powodowanych przez te zwierzęta oraz wysokością odszkodowań wypiacyanych przez Skarb Państwa. Wydanie zarządzenia jest także skutkiem porozumienia zawartego między Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska a Przewodniczącym Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego w sprawie wprowadzenia do stosowania instrukcji określającej reguły postępowania przy ograniczaniu liczebności bobra europejskiego. Ma ono na celu zmniejszenie skali szkód wyrządzanych przez osobniki tego gatunku oraz minimalizowanie zagrożeń dla bezpieczeństwa publicznego.

Czynności określone w zarządzeniu spowodują jedynie uszczuplenie populacji gatunku, nie doprowadzając do jego eliminacji. Wskutek tych działań zmniejszy się także kwota przeznaczana corocznie na wypłatę odszkodowań. Kwota ta w ciągu ostatnich lat wykazuje ciągły wzrost: w 2013 r. - 278 413,62 zł, w 2014 r. - 556 107,39 zł w 2015 r. - 1 013 599,85 zł. W roku 2016 wartość oszacowanych szkód wynosi 898 675,63 zł (stan na 17.10.2016 r.).

Obserwowany w ostatnim dziesięcioleciu znaczny wzrost populacji bobrów, obok pozytywnych efektów w postaci tworzenia nowych wilgotnych i bagiennych siedlisk czy małych zbiorników wodnych, przyczynia się także do powstawania coraz większych szkód w gospodarce człowieka (gospodarstwa rolne, leśne, rybne i inne). Szkody wyrządzone przez bobry mogą być również zagrożeniem dla bezpieczeństwa powszechnego, powodując niszczenie m.in. wałów przeciwpowodziowych, dróg, mostów, nasypów kolejowych.

Do RDOŚ w Kielcach wpływa wiele wniosków o wydanie decyzji zezwalającej na czynności podlegające zakazom w odniesieniu do bobrów europejskich. Na wnioski pochodzące m.in. od Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach, gmin lub osób prywatnych kielecki RDOŚ wydał 95 zezwoleń w 2016 r. (stan na dzień 10.11.2016 r.), 107 zezwoleń w 2015 r., 90 zezwoleń w 2014 r. oraz 53 zezwolenia w 2013 r.

Redukcja populacji tego gatunku nie jest planowana na obszarach, na których rola środowiskotwórcza bobrów jest niezaprzeczalna i pożądana, jak m.in. rezerваты przyrody, lasy, znaczna część obszarów Natura 2000. Na podstawie ustawy o ochronie przyrody możliwe jest wydanie zezwolenia na kilka lat w odniesieniu do mienia, gdzie wyrządzone szkody są istotne z punktu widzenia gospodarki i bezpieczeństwa ludzi.

Populacja bobra w województwie świętokrzyskim szacowana jest na około 8000 osobników i wykazuje wyraźną tendencję wzrostową, czego potwierdzeniem jest ilość wyrządzonych szkód. Maksymalna liczba bobrów, które mogą zostać objęte redukcją w ciągu 3 lat w ramach realizacji zarządzenia na terenie województwa świętokrzyskiego wynosi 1500 sztuk. Zarządzenie zezwala na odstrzał bobrów z uwzględnieniem wymogów ochrony, wynikających z biologii gatunku, czyli w okresie od 1 października do końca lutego 2017 r.

Konsultacje społeczne projektu zarządzenia w sprawie wprowadzenia odstępstw od wybranych zakazów obowiązujących w stosunku do bobra europejskiego trwały od 5 października 2016 r. W ich wyniku wpłynęły uwagi i wnioski organizacji ekologicznych, do których szczegółowo odniesiono się w uzasadnieniu do zarządzenia. Na skutek m.in. wniesionych uwag zapisy zarządzenia uległy zmianie względem pierwotnie zakładanej wersji. Zmniejszono ilość bobrów, które mogą zostać odstrzelone w ciągu 3 lat obowiązywania zarządzenia, całkowicie wyłączono tereny leśne będące w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego - Lasy Państwowe, tym samym wyłączono znaczną część obszarów Natura 2000, parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu w województwie świętokrzyskim, doprecyzowano miejsca gdzie odstrzały mogą być wykonywane w pierwszej kolejności ze względów bezpieczeństwa. Oznacza to zachowanie znacznej ilości miejsc dogodnych dla bobrów, gdzie nie będą realizowane zapisy omawianej derogacji.

Zarządzenie zostało podpisane 2 listopada 2016 r. i wejdzie w życie po upływie 14 dni od daty publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego, czyli 19 listopada 2016 r.

Szkody powodowane przez bobry - 14 listopada 2016

